

Sverige & Världen

Den sociala distansen innebär stora utmaningar för många hörselskadade, berättar Mattias Lundekvam, ordförande i Hörselskadades riksförbund.

Foto: Claudio Bresciani/TT

Pandemin har isolerat många hörselskadade

CORONAVIRUSET

Pandemin har skapat ett ökat utanförskap bland hörselskadade svenskar.

Plexiglas, munskydd och distans gör det svårare att höra – och många upplever ökad isolering och ensamhet.

– Coronapandemin påverkar alla, men den har inneburit en extra stor börda för hörselskadade, säger Mattias Lundekvam, förbundsordförande i Hörselskadades riksförbund (HRF).

En undersökning som HRF gjort bland sina medlemmar visar att pandemin har haft en påtagligt negativ effekt på hörselskadades möjligheter att kommunicera och vara delaktiga i samtal.

Svårigheter att höra vad personal i butiker säger på grund av plexiglas, och problem att prata med människor de möter eftersom de inte kan gå tillräckligt nära för att höra är bara några av konsekvenserna som pandemin har medfört.

– För många hörselskadade påverkar det här väldigt mycket, det skapar en stor stress när man ständigt måste hitta nya lösningar för att klara av sin vardag, säger Mattias Lundekvam.

Ungefär hälften av de som deltagit i undersökningen uppger att kontakten med närstående har försämrats under pandemin, och fyra av tio upplever att deras livskvalitet har försämrats.

– Man kan inte träffa sina närstående utan blir utlämnad till att prata i telefon, vilket kan vara svårt för många som har en hörselnedsättning.

För många har även kontakter med vården blivit svårare. När vårdpersonal bär munskydd och visir är det svårt både att höra och läppläsa, och dessutom förhindrar de nya restriktionerna ofta anhöriga från att få följa med in på sjukhus och vårdcentraler.

– Tidigare har anhöriga fungerat som en trygghet, de märker när man inte hör och hjälper till i kommunikationen, säger Lundekvam.

– Personalen måste självklart arbeta i munskydd, men det är viktigt att då titta på

alternativa metoder för att kommunicera med patienten. Man kan använda sig av hjälpmedel som mikrofon och mottagare, men också helt enkelt använda papper och penna.

Mattias Lundekvam menar att det behövs större kunskap om hörselskadade och vilka hjälpmedel som faktiskt finns – såväl inom vården som i samhället i stort. Han kallar det att ”tänka hörselsmart”.

Bland annat vill han se mer visuell information i offentliga miljöer, som att skyltar och displayer kompletteras högtalarutrop på tåg- och busstationer. Även system som överför ljud, som så kallade teleslingor som ger trådlös överföring till hörapparater.

Teleslingor vill han se i alla kassor, receptioner och liknande som i dag avskämmas av plexiglas.

Skulle inte det bli väldigt dyrt?

– Det låter dyrt, men det är väldigt billigt och enkelt och när man väl har satt den där så sitter den där under en lång tid. Det är väldigt enkla, smarta åtgärder.

Problemet ligger inte bara i att allmänheten inte är medveten om vilka lösningar som finns – utan också att den inte är medveten om hur stort behovet faktiskt är, menar Mattias Lundekvam.

– Vi är över 1,5 miljoner hörselskadade i landet. Ändå pratar man väldigt lite om den här målgruppen.

Alice Nordevik/TT